

دوشنبه 17 تیر 1398-5 ذی القعدة 1440-8 جولای 2019

انعقاد پیمان "سعد آباد" در تهران (1316 ش)

انعقاد پیمان "سعد آباد" در تهران (1316 ش)، ایران، قبل از جنگ جهانی دوم، تحت نفوذ سیاست استعماری انگلیس بود و قدرت متمرکز رضاخان، اداره مملکت را با استبداد تمام برعهده داشت. با روی کار آمدن آتاترک در ترکیه، با تحریک انگلستان و برای این که شوروی در حلقه محاصره قرار داشته باشد، در هفدهم تیرماه 1316 ش برابر با هشتم ژوئیه 1937 م، پیمان دوستی و عدم تجاوز بین ایران، ترکیه، افغانستان و عراق در کاخ سعدآباد تهران به امضا رسید. به موجب این پیمان، این دولت‌ها متعهد شدند که سیاست خارجی هماهنگی داشته باشند و در مقابله با خطر کمونیسم که هر یک از دولت‌ها را تهدید کند، همدیگر را مورد حمایت قرار دهند. همچنین دولت‌ها؛ عضو ضمن این که نباید در امور داخلی هم دخالت کنند، باید در کلیه اختلافات بین المللی که با منافع آنان مربوط است، مشورت نمایند و علیه هم، عملیات تجاوزکارانه نداشته باشند. اما در عمل، این پیمان، توخالی و پوچ بود و ایران خود همکاری وسیعی با آلمان که شریک شوروی بود، داشت و کارشناسان آلمانی در مؤسسات بسیاری در ایران خدمت می‌کردند.

دکتر سید محمدحسین حسینی تهرانی (1374 ش)، آیت‌الله سید محمدحسین حسینی تهرانی در سال 1305 ش (1345 ق) در تهران در بیت علم و فضل دیده به جهان گشود. وی در نوجوانی وارد حوزه علمیه قم شد و از محضر علمای بزرگی چون آیات عظام سید حسین بروجردي، سید محمد محقق داماد و علامه طباطبایی بهره برد. سید محمد حسین سپس در 25 سالگی به نجف رفت و از استادانی نظیر حضرات آیات: سید ابوالقاسم خویی و سید محمود شاهرودی بهره‌مند شد. وی پس از هفت سال و طی مدارج عالی علمی به تهران بازگشت و به اشاعه مکتب تشیع و ابلاغ رسالت دینی همت گماشت. آیت‌الله حسینی تهرانی پس از پیروزی انقلاب اسلامی به مشهد عزیمت کرد و به تدریس و تربیت شاگردان و راهنمایی مؤمنین پرداخت. از این عالم بزرگوار بیش از 40 عنوان کتاب در 75 جلد برجای مانده است که از مطالعه آن‌ها، تبحر فراوان مؤلف در علوم مختلف اسلامی همچون: کلام، فقه، اصول، تفسیر، حدیث، تاریخ، تراجم، حکمت، فلسفه، سیاست، ادبیات، طب، عرفان و اخلاق نمودار است. از جمله آثار این عالم بزرگوار عبارتند از: امام‌شناسی در 18 جلد، معادشناسی در 10 جلد، مهر تابان، روح مجرد و نیز نور ملکوت قرآن در 4 جلد. این عالم فرزانه سرانجام در 17 تیر 1374 ش برابر با 9 صفر 1416 ق در 69 سالگی دار فانی را وداع گفت و پس از تشییعی با شکوه در صحن مطهر حضرت امام رضا(ع) مدفون گردید.

حجت فلسفه شریف معاص آیت‌الله دکتر "مهدی حائری یزدی" (1378 ش)، آیت‌الله دکتر شیخ مهدی حائری یزدی در سال 1301 ش (1341 ق) در بیت علم و تقوا و فضیلت، از صُلب آیت‌الله العظمی حاج شیخ عبدالکریم حائری یزدی، مؤسس عالی قدر حوزه علمیه قم، به دنیا آمد. وی پس از گذراندن مقدمات و سطوح عالی در این شهر نزد برادر بزرگوارش، آیت‌الله مرتضی حائری و آیت‌الله سید محمدرضا گلپایگانی، در محضر پر فیض حضرت امام خمینی(ره)، به آموختن متون کلامی و فلسفی و نزد آیات عظام: سید محمد حجت کوه‌کمره‌ای، سید محمد تقی خوانساری و سید حسین بروجردي به فراگیری دروس خارج فقه و اصول پرداخت و مبانی علمی خویش را استوار ساخت. آیت‌الله مهدی حائری، در سال 1329 ش، با تصویب آیت‌الله بروجردي، برای نظارت بر متون درسی دینی و فرهنگ کشور به تهران رفت و همزمان به تحصیل فقه در محضر آیت‌الله سید احمد خوانساری و فلسفه اسلامی نزد حکیم علامه، میرزا مهدی آشتیانی همت گماشت. او در سال 1339 ش، به نمایندگی آیت‌الله بروجردي، رهسپار آمریکا شد و رسیدگی به امور شیعیان آنجا را برعهده گرفت. این عالم بزرگوار، در آمریکا به تالیف، تدریس و انجام وظایف دینی و نیز تحصیل فلسفه غرب اشتغال ورزید و دوره دکترای خود را در دانشگاه میشیگان و تورنتو با درجه ممتاز گذراند. آیت‌الله مهدی حائری در سال‌های اقامت در آمریکا ضمن تدریس فقه، فلسفه و ادبیات فارسی در دانشگاه‌های آمریکا، در دهه‌های سمینار و کنفرانس علمی و فلسفی شرکت جست و با ایراد سخنرانی‌های متعدد، استواری و عظمت فلسفه و کلام اسلامی را در محافل غرب به همگان نمایاند. ایشان در سال 1358 به ایران بازگشت و به کارهای علمی خود ادامه داد. کاوش‌های عقل نظری، علوم قرآن، متافیزیک و حکمت و حکومت، برخی از آثار این استاد فرهیخته به شمار می‌روند. سرانجام آن فیلسوف بزرگ در 17 تیرماه 1378 برابر با 14 ربیع الاول 1420 ق در 77 سالگی بدرود حیات گفت و در حرم مطهر حضرت معصومه(س) به خاک سپرده شد.

تجدید بنای خانه کعبه توسط "خلیاء الاحمر، حضرت ابراهیم(ع)" به امر پادشاه، خانه نخستین پرستشگاه خدا بود که در زمان حضرت آدم - علیه السلام - توسط او ساخته شد بعداً طوفان نوح باعث شد که ساختمان این خانه ویران شده و در ظاهر محو گردید، اما ابراهیم خلیل می‌دانست که مکان خانه کعبه در سرزمین مکه قرار دارد و بر همین اساس، به فرمان خدا، همت کرد که دیگر بار این خانه، ساخته شود. وفات "سید بن طاووس" عالم و محدث عالیقدر شیعه (664 ق)

امضاء معاهده تاريخي، "تيلسيت" ميان امپراتوري روسيه و فرانسه (1807م) در جريان کشورگشایی rlm&هاي ناپلئون بِناپارت، امپراتور فرانسه و حمله به کشور روسيه، شکست سختي در ناحيه فریدلند به روس rlm&ها وارد آمد. از اين رو تزار روسيه از ناپلئون تقاضاي متارکه جنگ نمود و با امضاي معاهده دوستي در شهر تيلسيت بين دو طرف در 8 ژوئيه 1807م، روابط دوستانه بين فرانسه و روسيه ايجاد شد. بر اساس اين پيمان، که به پيمان اتحاد دو امپراتور معروف شد، روسيه و فرانسه متعهد شدند در صورت حمله کشور ثالث به خاک آنها، يک rlm&ديگر را ياري کنند. هم rlm&چنين ناپلئون براي جلب رضاييت و دلجوئی از تزار روسيه، ايالات مولداوي و والاشي در شرق روسيه را به روس واگذار کرد و متعهد شد که اگر سلطان عثماني با اين امر مخالفت نمايد با آن مقابله خواهد نمود. در اين ميان دولت ايران که بر اساس قرارداد دوستي با فرانسه، خود را براي مقابله با دشمناني که براي نابودي ناپلئون تحريك شده بود آماده مي rlm&کرد، ناگهان در سخت rlm&ترين زمان، تنها شد. ناپلئون در اين عهدنامه نامي از ايران به عنوان متحد خود در منطقه نبرد و دولت فتحعلي شاه را در برابر روسيه رها کرد. پس از امضاي اين عهدنامه، ارتش روسيه از جبهه اروپا رهايی يافت و تمام توانش را متوجه ايران و عثماني گردانيد. اما دوره دوستي و اتحاد دو کشور تنها تا سال 1810م ادامه يافت. در اين سال، دولت روسيه به اين نکته پي بُرد که هم پيماني با ناپلئون و هواداري از وي، تجارت خارجي روسيه را مختل خواهد کرد. به همين دليل اين کشور، بندرهاي خود را بر روي کشتي rlm&هاي بي rlm&طرف گشود و براي ورود کالاهاي فرانسوي به روسيه نيز ماليات rlm&هاي سنگين وضع کرد. سرانجام دوران اتحاد اين دو امپراتوري با هجوم نافرمان ناپلئون به روسيه در 24 ژوئن 1812، خاتمه يافت.

رضي الدين سيد علي بن موسي بن جعفر معروف به سيد بن طاووس در سال 589 ق در شهر حله در عراق به دنيا آمد. وي در ابتدا از محضر پدر دانشمند خود، سعدالدين ابوابراهيم و نيز جد بزرگوارش وّزام ابن ابي فراس استفاده کرد و بعدها از افادات ديگر بزرگان حله، بهره rlm&ي وافي بُرد. شهره rlm&ي سيد به زودي در سراسر عراق پيچيد و او پس از مدتي راهي بغداد گرديد. سيد در مدت پانزده سالي که در پایتخت بود، بارها به قضاوت، وزارت و ديگر امور دولتي فرا خوانده شده بود که هر بار به طريقي آن مشاغل را نمي rlm&پذيرفت. سال rlm&هاي پاينی عمر شريف سيد در زادگاهش سپري شد و به تدريس و تاليف پرداخت. او از دانشمندان پر کار مسلمان به شمار مي rlm&رفت، چنانکه آثار متنوعي در علم کلام، اخلاق، فقه، حديث از او به جاي مانده است. يکي از تاليفات مهم ابن طاووس به نام اللّهُوف، درباره rlm&ي وقايع روز عاشورا است که از کتب معتبر تاريخ اسلام به شمار مي rlm&رود. کتاب مهم ديگر او المّلاحِمّ و الفِتَن في ظهور آثار الحّجّه نام دارد که در مورد رویدادهای قبل و هنگام ظهور حضرت مهدي(عج) است. سيد بن طاووس، شاگردان فاضلي پرورش داد که پدر علامه حلي و علامه حلي از آن جمله rlm&اند. در اواخر عمر سيد بن طاووس و حضور او در بغداد، اين شهر در محاصره rlm&ي لشکريان متوحش مغول قرار گرفت. هلاکوخان مغول در اين هنگام سيد را فراخوانده، امان نامه rlm&اي براي او و يارانش صادر کرد. سيد که در پي راهي بيرون بُردن مؤمنان از پایتخت بود، هزار تن را گرد آورده، با حمايت سربازان هلاکوخان، آنان را به حله رساند. پس از آن بار ديگر به بغداد بازگشت تا شايد مؤمني را از دردي برهاند يا بي rlm&گناهي را از کيفر رهايی بخشد. سرانجام سيد بن طاووس، سرور فقيهان عراق در 5 ذيقعدۀ rlm&ي سال 664 ق دعوت حق را لبیک گفت و به دیدار معبود شتافت. سيد قبلاً کفن خود را تهيه کرد و آن را در حج بيت الله الحرام، لباس احرام خود قرار داد. همچنين آن کفن را در کعبه rlm&ي معظّمه و روضات مطهره rlm&ي پيامبر اکرم(ص) و ائمه rlm&ي بقيع(ع) و عراق متبرک کرد و آن را وسيله rlm&ي شفاعت آن بزرگواران قرار داده بود. وفات سيد بن طاووس در 75 سالگي در بغداد روي داد و بدن وي را به نجف اشرف منتقل کرده، به خاک سپردند.